

Minister Rolnictwa i Rozwoju Wsi

Warszawa, 18 października 2024 r.

Znak sprawy: RYB.rs.058.1.2024

Pan

Szymon Hołownia

Marszałek Sejmu RP

Dotyczy: Zapytania w sprawie Polskiego Związku Wędkarskiego (zapytanie nr 1063)

Szanowny Panie Marszałku,

w odpowiedzi na zapytanie posta na Sejm Rzeczypospolitej Polskiej pana Piotra Kandyby z dnia 27 września 2024 r. uprzejmie informuję, że Polski Związek Wędkarski (PZW) jest dobrowolnym, samorządnym stowarzyszeniem działającym w oparciu m.in. o przepisy ustawy z dnia 7 kwietnia 1989 r. – Prawo o stowarzyszeniach (Dz. U. z 2020 r. poz. 2261 j.t.), a w zakresie zadań związanych ochroną ryb, ich połowem, w tym udostępnianiem wód do amatorskiego połowu, funkcjonującym przede wszystkim na podstawie ustawy z dnia 18 kwietnia 1985 r. o rybactwie śródlądowym (Dz. U. z 2022 r. poz. 883 j.t.).

Obowiązujące przepisy zapewniają obywatelom wolność zrzeszania się w stowarzyszeniach w celu realizacji celów statutowych tych stowarzyszeń. Stowarzyszenia samodzielnie określają swoje cele, programy działania i struktury organizacyjne oraz uchwalają akty wewnętrzne dotyczące ich działalności w tym regulujące kwestie gospodarowania środkami finansowymi. Stowarzyszenia w celu wypełniania celów statutowych powinny zapewnić sobie niezbędne zasoby finansowe, rzeczowe i kadrowe. Z kolei członkowie Polskiego Związku Wędkarskiego mają możliwość i powinni brać czynny udział w pracach tego stowarzyszenia i podejmować odpowiednie decyzje i wybory wpływające na jego działalność i organizację, w tym zmiany dotyczące statutu i władz stowarzyszenia.

Oprócz takiej wewnętrznej kontroli przez członków stowarzyszenia prowadzony jest również nadzór zewnętrzny. Podstawowym organem nadzorującym działalność tego rodzaju stowarzyszeń, zgodnie z art. 8 ust. 5 pkt 2 ustawy – Prawo o stowarzyszeniach, jest starosta właściwy ze względu na siedzibę danego stowarzyszenia. W przypadku

Zarządu Głównego Polskiego Związku Wędkarskiego funkcję organu nadzorczego wykonuje Prezydent m.st. Warszawy. W przypadku stwierdzenia przez organ nadzorczy, że działalność stowarzyszenia jest niezgodna z prawem lub narusza postanowienia statutu, może on, w zależności od rodzaju i stopnia stwierdzonych nieprawidłowości, podjąć odpowiednie kroki wskazane w art. 28 i 29 Prawa o stowarzyszeniach. W skrajnych sytuacjach, gdy działalność stowarzyszenia wykazuje rażące lub uporczywe naruszenie prawa albo postanowień statutu i nie ma warunków do przywrócenia działalności zgodnej z prawem lub statutem, stowarzyszenie może zostać rozwiązane przez sąd.

Informacje o działalności Polskiego Związku Wędkarskiego są publikowane na stronie internetowej prowadzonej przez stowarzyszenie. Ponadto w ramach dostępu do usług publicznych, na portalu prowadzonym przez Ministerstwo Sprawiedliwości (Portal Rejestrów Sądowych), każdy może bezpłatnie zapoznać się ze sporządzanymi zgodnie z ustawą z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (Dz. U. z 2023 r. poz. 120 j.t. z późn. zm.) rocznymi sprawozdaniami finansowymi składanymi przez PZW, jak również opiniami biegłego rewidenta do tych sprawozdań. Przykładowo w opinii z dnia 23 kwietnia 2023 r. biegły rewident stwierdził, że sprawozdanie finansowe Zarządu Głównego Polskiego Związku Wędkarskiego jest zgodne co do formy i treści z obowiązującymi PZW przepisami prawa oraz statutem oraz przedstawia rzetelny i jasny obraz sytuacji majątkowej i finansowej tej organizacji.

Odnosząc się natomiast do pytania o wpływy do Skarbu Państwa wynikające z prowadzenia gospodarki w obwodach rybackich, które są tworzone na śródlądowych wodach powierzchniowych płynących obejmujących rzeki, jeziora i zbiorniki zaporowe, to należy wyjaśnić, że dzierżawy sukcesywnie zastępowane są przez umowy użytkowania obwodów rybackich. Użytkowanie jest ograniczonym prawem rzeczowym i ma zbliżony charakter do dzierżawy, ale uprawnienia i obowiązki stron stosunku użytkowania mają bardziej uregulowany charakter i ograniczone ramy. W przypadku umów dzierżawy uiszczany jest czynsz dzierżawny, natomiast oddanie w użytkowanie obwodu rybackiego następuje za opłatą roczną. Czynsze dzierżawne, jak i opłaty roczne wynikające z umów na rybackie korzystanie z wód obwodów rybackich stanowią przychód budżetu państwa. Uprawnieni do rybactwa w obwodach rybackich zobowiązani są również do ponoszenia nakładów rzeczowo-finansowych na zarybienia na rzecz Skarbu Państwa.

Rybackie użytkowanie wód, zarówno profesjonalne, jak i amatorskie, podlega pod szeroki i wielostronny system kontroli. W system ten zaangażowane są przede wszystkim Państwowa Straż Rybacka, Społeczna Straż Rybacka, a także urzędy marszałkowskie

oraz dyrektorzy regionalnych zarządów gospodarki wodnej Państwowego Gospodarstwa Wodnego Wody Polskie. Podstawowy zakres uprawnień oraz obowiązków w zakresie nadzoru nad gospodarką rybacką określa ustawa z dnia 18 kwietnia 1985 r. o rybnactwie śródlądowym, a także ustawa z dnia 21 lipca 2017 r. – Prawo wodne (Dz. U. z 2024 r. poz. 1087 t.j. z późn. zm.).

Państwowa Straż Rybacka jest wyodrębnioną jednostką organizacyjną podległą bezpośrednio wojewodzie (województwa administracja rządowa) wyspecjalizowaną w zwalczaniu nielegalnych działań dotyczących gospodarki rybackiej w śródlądowych wodach powierzchniowych. Zadaniem Państwowej Straży Rybackiej jest kontrola przestrzegania ustawy o rybnactwie śródlądowym oraz przepisów wydanych na jej podstawie, w tym nienaruszania przez rybaków i wędkarzy wymiarów i okresów ochronnych, stosowania dozwolonych metod i technik połowowych, dokumentowania pochodzenia ryb, posiadania dokumentów uprawniających do prowadzenia połowów. Społeczna Straż Rybacka jest strukturą organizacyjną działającą w powiecie, nienależącą jednak do administracji publicznej (powiatowa inicjatywa społeczna). Zadaniem Społecznej Straży Rybackiej jest współdziałanie z Państwową Strażą Rybacką w zakresie kontroli przestrzegania przepisów o rybnactwie śródlądowym, również w odniesieniu do prowadzonych odłowów i zarybień. Ponadto Społeczna Straż Rybacka służy wsparciu inicjatyw organizacji pozarządowych w zakresie ochrony zasobów ryb oraz społecznej kontroli działalności rybackiej. Marszałek województwa odpowiada za dokonanie, co najmniej raz na 5 lat, oceny wypełniania przez uprawnionego do rybnactwa obowiązku prowadzenia racjonalnej gospodarki rybackiej w obwodzie rybackim. Ocena taka dokonywana jest na podstawie operatu rybackiego, dokumentacji gospodarki rybackiej oraz programu ochrony i odbudowy zasobów ryb. Operat rybacki to oficjalnie zatwierdzony 10-letni plan gospodarki rybackiej w obwodzie rybackim. Obowiązkowo prowadzona dokumentacja gospodarki rybackiej zawiera bardzo szczegółowe informacje dotyczące prowadzonych połowów i zarybień. Obejmuje ona księgi gospodarcze (zawierające ewidencje połowu oraz zarybień zasadniczo dla każdego jeziora /rzeki /zbiornika zaporowego), zestawienia roczne (sumaryczne zestawienia według gatunków informacji z ewidencji połowów oraz protokołów zarybień). Czynności związane z dokonywaniem przedmiotowej oceny wykonuje upoważniony przez właściwego marszałka województwa pracownik urzędu marszałkowskiego – inspektor rybacki, który ukończył studia wyższe na kierunku rybnactwo lub kierunkach pokrewnych.

Dyrektor regionalnego zarządu gospodarki wodnej PGW Wody Polskie wykonuje uprawnienia właściciela wód w zakresie rybnactwa śródlądowego i jest stroną umów cywilnoprawnych na rybackie korzystanie z wód (umów użytkowania rybackiego

i pozostałych jeszcze umów dzierżawy), reprezentując interesy Skarbu Państwa. W ramach swoich kompetencji odpowiada za prawidłową realizację zobowiązań uprawnionego do rybactwa określonych w tej umowie, w szczególności ponoszenia nakładów rzeczowo-finansowych przeznaczonych na zarybienia i uiszczania opłat rocznych (ewentualnie czynszów dzierżawnych).

Również Najwyższa Izba Kontroli Regularnie prowadzi kontrole gospodarki rybackiej. Ostatnia kontrola NIK miała miejsce w 2022 r., dotyczyła gospodarki rybackiej w regionie Wielkich Jezior Mazurskich realizowanej w latach 2018-2021 i obejmowała jednostki gospodarcze PZW.

Z wyrazami szacunku

z up. Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi

Jacek Czerniak

Sekretarz Stanu

/podpisano elektronicznie/

Do wiadomości:

Kancelaria Prezesa Rady Ministrów